

USNA ŠUPLJINA

Granice:

- sprijeda: usne
- straga: isthmus faucium (ždrijelni tjesnac)
- krov: palatum durum, palatum mole
- dno: m. mylohyoideus dexter et sinister (seu diaphragma oris)

Isthmus faucium – granice:

- gore: uvula, arcus palatoglossus
- dolje: sulcus terminalis linguae

Podjela usne šupljine:

- vestibulum oris – između usana i zubi
- cavum oris proprium – između zubi i ždrijelnog tjesnaca

Vestibulum oris

- frenulum vestibuli superius – prijelaz sluznice usana na gingivu gornjih zubi
= gornji svod
- frenulum vestibuli inferius – prijelaz sluznice usana na gingivu donjih zubi
= donji svod
- frenulum labii superioris – gornji mediosagitalni nabor
- frenulum labii inferioris – donji mediosagitalni nabor

Usne (labia oris):

- između gornje i donje usne nalazi se usni procjep (rima oris), a lateralno commisura labiorum oblikuje angulus oris
- tuberculum labii – središnji izbočeni dio usnice
- žlijebovi: sulcus mentolabialis, sulcus nasolabialis (s philtrum nasi)
- mišići:
 - zatvarači usta: m. orbicularis oris, m. buccinator
 - otvarači usta: ostali mišići usnog kuta
- žlijezde: glandulae labiales
- arterijska opskrba:
 - gornja usna: a. labialis superior, a. infraorbitalis
 - donja usna: a. labialis inferior, a. mentalis
 - kut usana: a. buccalis
- venska odvodnja:
 - v. facialis
 - v. infraorbitalis
- inervacija:
 - motorna: n. facialis
 - osjetna: n. infraorbitalis, n. mentalis
- limfna drenaža:
 - nllj. submentales
 - nllj. submandibulares

Obraz (bucca):

- strukture:
 - m. buccinator
 - glandulae buccales
 - papilla parotidea (2. gornji kutnjak)
 - glandulae molares
- krvožilna opskrba:
 - a. et v. buccalis
 - a. et v. facialis
 - a. et v. transversa faciei
 - v. temporalis superficialis
- inervacija:
 - motorna: n. facialis
 - osjetna: n. buccalis, n. infraorbitalis
- limfna drenaža:
 - nly. parotidei
 - nly. submandibulares

Glandula sublingualis

- plica sublingualis:
 - izbočinu čini gld. sublingualis
 - nalazi se medijalno od gingive zubiju donje čeljusti
 - naprijed završava s caruncula sublingualis na kojoj se nalazi papilla salivaria sublingualis
- odvodnja sline:
 - ductus sublinguales minores – otvaraju se duž plica sublingualis
 - ductus submandibularis – otvara se na caruncula sublingualis
- krvožilna opskrba:
 - a. sublingualis et a. submentalis
 - v. lingualis
- inervacija:
 - parasimpatička: n. facialis → chorda tympani → n. lingualis →
ggl. submandibulare → n. sublingualis
 - simpatička: plexus caroticus externus (oko a. facialis)
 - osjetna: n. sublingualis

Tvrdo nepce (palatum durum)

- strukture koje ga tvore: lamina horizontalis ossis palatini, proc. palatinus maxillae
- sluznica: u mediosagitalnoj ravnini na sluznici je raphe koja sprijeda završava s papilla incisiva; poprečno se pružaju plicae palatinae transversae
- krvožilna opskrba:
 - a. nasopalatina, a. palatina major
 - plexus venosus pterygoideus
- inervacija:
 - prednja 1/3: n. nasopalatinus
 - stražnje 2/3: n. palatinus major
- limfna drenaža:
 - nly. cervicales profundi

Meko nepce (palatum mole)

- osnovu mekog nepca čini aponeurosis palatina – razepeta između laminae mediales processus pterygoidei, pruža se od lamina horizontalis ossis palatini prema straga do kraja mekog nepca
- u središnjem stražnjem dijelu nalazi se uvula palatina od koje se prema lateralno pružaju dva luka:
 - arcus palatoglossus – prednji luk
 - arcus palatopharyngeus – stražnji luk
- između lukova je zaton – sinus tonsillaris u kojem je smještena tonsilla palatina
- mišići mekog nepca:
 - m. palatoglossus
 - m. palatopharyngeus
 - m. uvulae
 - m. levator veli palatini
 - m. tensor veli palatini
- krvožilna opskrba:
 - aa. palatinae minores
 - a. palatina ascendens
 - rr. dorsales linguae a. lingualis
 - rr. pharyngei a. pharyngeae ascendens
- inervacija:
 - osjetna: nn. palatini minores, rr. tonsillares n. glossopharyngei
 - okusna: n. vagus
 - motorna: n. vagus, n. mandibularis

Zubno meso (gingiva):

- vezivno tkivo prekriveno sluznicom usne šupljine
- arterijska opskrba:
 - gingiva gornje čeljusti:
 - aa. alveolares superiores posteriores et anteriores
 - a. nasopalatina et a. palatina major
 - gingiva donje čeljusti:
 - a. alveolaris inferior
- venska odvodnja:
 - plexus venosus pterygoideus
- inervacija:

gornja čeljust	oko sjekutića	vanjska strana	rr. alveolares superiores anteriores	n. alveolaris inferior
		unutarnja strana	n. nasopalatinus	
	oko očnjaka	vanjska strana	rr. alveolares superiores anteriores	
		unutarnja strana	n. palatinus major	
	oko pretkutnjaka	vanjska strana	r. alveolaris superior medius	
		unutarnja strana	n. palatinus major	
	oko kutnjaka	vanjska strana	rr. alveolares superiores posteriores	
		unutarnja strana	n. palatinus major	
donja čeljust	oko sjekutića i očnjaka	vanjska strana	n. mentalis	
		unutarnja strana	n. sublingualis	
	oko pretkutnjaka i kutnjaka	vanjska strana	n. buccalis	
		unutarnja strana	n. sublingualis	

Jezik (lingua)

- osnovni dijelovi: apex, corpus, radix, dorsum, facies inferior
- vezivne tvorbe:
 - aponeurosis linguae – vodoravno položena
 - septum linguae – okomito položena u mediosagitalnoj liniji
- dorsum linguae:
 - sulcus medianus linguae
 - sulcus terminalis linguae
 - foramen caecum linguae
 - papillae linguales
 - tonsilla lingualis
- facies inferior linguae:
 - frenulum linugae
 - plica fimbriata – medijalno od nje prosijava v. lingualis
- papile:
 - s okusnim pupoljcima: papillae vallatae, papillae fungiformes, papillae foliatae
 - bez okusnih pupoljaka: papillae filiformes, papillae conicae
- žlijezde: gland. linguales, gland. lingualis anterior
- mišići jezika:
 - vanjski:
 - m. styloglossus
 - m. hyoglossus
 - m. genioglossus
 - unutarnji:
 - m. longitudinalis superior
 - m. longitudinalis inferior
 - m. transversus linguae
 - m. verticalis linguae
- krvžilna opskrba:
 - a. et v. lingualis
 - v. comitans n. hypoglossi
- inervacija:

	motorna	osjetna	okusna
prednje 2/3	n. hypoglossus	n. lingualis	chorda tympani
stražnja 1/3		n. glossopharyngeus	
korijen		n. vagus	